

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 01.06.2016
Sayı : 429

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de Vakıflar Genel Müdürlüğünün yönetimi ve denetimi altında yaklaşık 52 bin vakıf olduğu ve çoğunun ekonomik işletmesinin olduğu bilinmektedir.

Bakanlar Kurulunca vergi istisnası tanınan yüzlerce vakıf olmasına rağmen Vakıflar Genel Müdürlüğü 2015 yılında ancak 960 vakfı denetlemiştir. Hayırseverlik görevi olan vakıfların son günlerde ahlak dışı olaylarla daha çok anılması da yapılan denetlemelerin yetersizliğini göstermektedir.

Bu sebeple ayırım yapmaksızın tüm vakıfların, ekonomik işletmelerinin ve mallarının vakıf senedi hükümlerine ve amacına uygun idare edilip edilmediğinin en geniş biçimde araştırılmaya muhtaç olduğu ortaya çıkmıştır.

Vakıfların amaca uygun idare edilip edilmediğinin tespiti ve vakıflarda ortaya çıkan sorunların çözüm yollarının geliştirilmesi için Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını teklif ederiz.

Aker Üstünel
Mugla mv.

Mehmet Tım
Balıkesir mv.

Erkan Aydın
Bursa mv.

Aytuğ ATICI
Mersin Milletvekili

Atilla Sertel
İzmir Milletvekili

Fatma Kaplan Fırıncı
Kocaeli mv.

TACETTİN BATIR
İzmir mv.

Bülent Y. Behtaşoğlu
GİRESUN

A. Tunc Özkan
Candan YÜCEER
Telavi mv.

Cemal Öken Tükel
ESKİŞEHİR
Hüseyin Yıldız

GÜLAY YEDER
SİBEL ÖZDEMİR
İstanbul

Hilmi Yarıyıcı
Hakk mv.

Nurhayat Altın Kapsağlı
Bursa mv.

Ali Yigit
İzmir mv.

Hüseyin GAMAK
Mersin

Önder D.
Bursa mv.

Barış Yarkıcı
İst. mv.

Jakup Akkaya
İstanbul mv.

Vakıflar, tüm doğaya hizmet etmek üzere evrensel değerlere sahip olması gereken kuruluşlardır. İnsanlığın ortak değerleri için çalışan vakıfların kâr amaçları yoktur ve gönüllülük esaslarına göre çalışırlar.

Vakıfların temel hedefleri iyilik iken, yıllardır çeşitli vakıfların siyasetçileri ve dini duyguları kullanma yoluyla toplumu istismar ettiği bilinmektedir. Son günlerde dini duyguların istismar edilerek bazı vakıfların yasa dışı faaliyetlerde bulundukları ve bu faaliyetler sırasında çocukların cinsel istismara uğradığı basına yansımış ve soruşturma konusu olmuştur. Vakıf senedinde dini amaçları yazılı vakıfların, kurucu unsurun amaçlarına uygun idare edilip edilmediği önemli bir sorun haline gelmiştir.

Türkiye’de Vakıflar Genel Müdürlüğünün yönetimi ve denetimi altında yaklaşık 52 bin vakıf vardır. Vakıfların çoğunun ekonomik işletme sahibi olmasına ve Bakanlar Kurulunca vergi istisnası tanınan yüzlerce vakıf olmasına rağmen Vakıflar Genel Müdürlüğü 2015 yılında ancak 960 vakfı denetlemiştir.

Vakıflara Bakanlar Kurulu kararlarıyla sağlanan ayrıcalıklar ve özellikle vergi muafiyetleri, kâr amacı gütmemesi gereken vakıfların ticari faaliyetler yoluyla çeşitli şekillerde istismar edilmesine sebep olmuştur.

Bu vakıfların vergi istisnalarından ne kadar faydalandıkları bu istisnaların suiistimal edilip edilmediği, vakıf çatısı altında vakıf vasıflarının istismar edilip edilmediği çok önemlidir. Bu sebeple devletin vakıflara sağlanan istisnalar nedeniyle yılda ne kadar vergi kaybı yaşadığı ve yaşanan bu kayıpların devlet eliyle yapılan sosyal yardımlara oranının ortaya konması gereklidir. Böylece vakıflara sağlanan vergi muafiyetlerinin faydalı olup olmadığı veriye dayalı şekilde ortaya konmalıdır.

Kendi öz kaynaklarıyla vakıf kurup devletin olanaklarından yararlanmayan, topluma yararlı hizmetler sunan vakıflar ile devletin imkânlarından yararlanarak veya istismar ederek hizmet sunduğunu iddia eden vakıflar varsa ortaya çıkarılmalıdır. Halkın vergilerinden hangi vakıfların beslendiği bu vakıfların halkın parası ile hangi faaliyetleri yaptığının şeffaf bir şekilde ortaya konması gereklidir.

Vakıfların ekonomik faaliyetlerinin ve gelir gider hesaplarının denetlenmesi ve usule uygun denetlenip denetlenmediği şeffaf bir şekilde ortaya konmalıdır. Topluma hizmet iddiasındaki kuruluşların saklayacak hiçbir şeyi olmamalıdır.

Din-siyaset-ticaret üçgeninin merkezinde ve cinsel istismarlarla sıkça anılmaya başlayan vakıfların gerçek amacı olan karşılıksız hizmet anlayışını korumak ve vakıf geleneğine olan güvenin sarsılmaması için bu komisyonun acilen kurulması ve vakıflar üzerindeki kuşkunun dağıtılması gereklidir.

Vakıfların denetimlerinin daha sağlıklı yapılabilmesi ve istismarcı vakıfların ayıklanabilmesi için TBMM’nin konuyu etraflıca ele alıp araştırması ve çözüm yöntemlerini geliştirmesi gerekli olmuştur.

